

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 83

Valtuustoaloite: Lahden kaupunki lanseeraa vapaaehtoisen kuntaveron

2096/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

Controller Maija Laine, p. 044 716 1433

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 281

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa

Valtuutetut Kalle Aaltonen ja Mikko Lindroos 24.4.2023:

”Valtuutetun aloiteoikeutta hyödyntäen esitämme, että Lahden kaupunki lanseeraa vapaaehtoisen kuntaveron, jota verojen korotuksista innostuneet lahtelaiset voivat maksaa halutessaan vaikka muidenkin puolesta.

Viime aikaisen keskustelun perusteella Lahdessa on paljon tahoja, jotka ovat taas kerran innostuneet ensisijaisesti korottamaan kunta- ja/tai kiinteistöveroa ratkaisuna Lahden talousongelmiin. Lahti on jo nykyisellään näissä veroissa Suomen kärkeä ja ne ovat Lahden vetovoimaa sekä kilpailukykyä haittaava tekijä. Noustessaan ne ovat sitä entistä enemmän.

Niinpä esitämme, että Lahden kaupunki lanseeraa vapaaehtoisen ”veron”, joka voitaisiin toteuttaa esimerkiksi lahjoituksen tjsm. muodossa kaupungille. Näin vastaamme Lahden kaupungin talousongelmiin ja samalla tämän veronkorotuksista innostuneen väestön osan tarpeisiin, vaikuttamatta Lahden vetovoimaan tai kilpailukykyyn. Tähän saa osallistua myös Lahden ulkopuolella asuvat veroista innostuneet tahot.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Talousohjelmien lausunto:

Verot ovat osa kunnan tulorahoitusta, jolla kunta hoitaa lakeihin ja valtuuston päätöksiin perustuvat vastuunsa ja velvoitteensa. Vakiintuneen määritelmän mukaan vero on kuitenkin rahasuoritus, joka ei ole korvaus tai

vastike julkisen vallan maksuvelvollisille antamista eduista tai palveluista (HE 1/1998) ja eroaa siksi kunnan perimistä maksuista.

Verojen periminen on vahvasti säänneltyä. Kunnan verotusoikeus perustuu Suomen perustuslakiin (731/1999, § 121:3), jonka perusteella säädetään lailla myös verovelvollisuuden ja veron määräytymisen perusteista kuin myös verovelvollisen oikeusturvasta. Verotuksen toimittaa Verohallinto ja se perustuu verovelvollisen ilmoitukseen verotettavasta tulosta sekä verotukseen vaikuttavista tiedoista sekä Verohallinnon veromenettelyyn. Verotusmenettelyssä otetaan huomioon sekä veronsaajien että verovelvollisten edut tasapuolisesti. Oikeusturvaa säädellään kuitenkin mahdollisuutena hakea päätöksiin oikaisua. (Laki verotusmenettelystä 1558/1995; VeronkantoL 11/2018.)

Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta ja kunnan osuudesta yhteisöverotuottoon (tuloveroL 1535/1992) sekä kiinteistöverosta (kiinteistöveroL 654/1992). Osana talousarvion valmistelua kunta päättää kunnan tuloveroprosentista ja kiinteistöveroprosenteista (kuntaL 410/2015, § 111).

Verojen lisäksi kunnan tulorahoitukseen kuuluu kunnallisten maksujen periminen, joiden perusteista valtuusto myös päättää talousarviovalmistelun yhteydessä (kuntaL 410/2015, §14.2 8). Maksut luokitellaan julkisoikeudellisiin ja yksityisoikeudellisiin maksuihin, joista julkisoikeudellisena maksuna käsitellään lakeihin (kunnan erityiseen toimialaan) perustuvia maksuja (Suomen perustusL § 81.2).

Yksityisoikeudelliset maksut taas perustuvat kunnan yleiseen toimialaan ja ovat siten kunnan ja asianomaisen väliseen sopimukseen perustuvia. Yleiseen toimialaan kuuluu ne tehtävät, jotka kunta on päättänyt itse ottaa

hoitaakseen eikä tehtävien hoitaminen perustu lainsäädäntöön kuten erityisellä toimialalla.

Edellä kuvatusti kunnan tulorahoituksesta verot sekä maksut ovat säänneltyjä joko lailla tai sopimuksin, eikä niitä siten voi määrittää vapaaehtoisuuteen perustuvaksi.

Kuntalaisilla on silti mahdollisuus tukea kunnan toimintaa lahjoituksin tai testamenttaamalla omaisuuttaan kunnalle. Lahjan antaja tai testamentin tekijä voi määrittää omaisuudelleen käyttötarkoituksen tai hoito-ohjeet. Kunnan on hoidettava yksityisoikeudellisin periaattein tätä määrätarkoituksiin saamaansa omaisuutta. Mikäli olosuhteet ovat lahjoituksen tai testamentin antamisen jälkeen muuttuneet, on kunnan ensisijaisesti pyrittävä löytämään mahdollisimman alkuperäistä tarkoitusta lähellä oleva tai palveleva käyttö. Omaisuuden käyttötarkoituksen muuttamiseen ei yleensä tarvita lahjan antajan tai testamentin tekijän suostumusta, mutta heidän kuulemisensa on valmistelun yhteydessä asiallista.

Mikäli lahjoitus tai testamentti on annettu ilman määrätarkoitusta, päättää valtuusto, tai se jolle päätösoikeus on delegoitu, saadun omaisuuden käytöstä ja hoitamisesta.

Johtopäätös:

Edellä esitetyn mukaisesti Lahden kaupungilla ei ole mahdollisuutta lanseerata vapaaehtoista veroa. Sen sijaan kuntalaisilla on jo nykyisellään mahdollisuus lahjoittaa tai määrätä testamentilla omaisuutta Lahden kaupungille edellä kuvatun mukaisesti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kv: -